

Kansalaisopiston tilannekatsaus 2026 ja toimintakertomus 2025

Hyvinvointilautakunta 21.04.2026

28/12.08.00/2026

Kansalaisopiston tilannekatsaus 2026

Mäntsälän kansalaisopiston kehittämissuunnitelman 2026-2029 tavoitteina ovat digitaalisuuden edistäminen, yhtenevä toimintakulttuuri, kestävä kehityksen integrointi opetukseen ja hallintoon sekä tuloksellisuuden edistäminen. Kehittämistavoitteet ovat linjassa kunnan ja sivistys- ja hyvinvointipalveluiden strategiaan tavoitteisiin nähden sekä valtakunnallisiin linjauksiin kansalaisopistojen toiminnassa.

Kansalaisopisto on järjestänyt taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Laki taiteen perusopetuksesta uudistuu 1.1.2027 ja se astuu voimaan 1.8.2028. Kansalaisopisto järjestää taiteen perusopetusta tällä hetkellä kuvataiteessa ja kädentaidoissa. Opiskelijamäärät näillä kursseilla eivät ole suuria. Lasten taiteen perusopetuksessa ei ole jatkumoa siten, että suurin osa opiskelun aloittaneista suorittaisi taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän kokonaan. On syytä harkita, onko uuden lain astuessa voimaan, kansalaisopisto oikea taho tuottamaan taiteen perusopetusta kuvataiteessa ja kädentaidoissa, kun opetuksen laajuus on 500 tunnin sijaan 1000 tuntia.

Kansalaisopiston tehtävä valtakunnallisten linjausten mukaan on murroksessa ja muuttumassa. Mäntsälän kansalaisopiston ainealakohtaiset painotukset eivät välttämättä vastaa siihen, millaisia kursseja kansalaisopistojen odotetaan järjestävän. Tähän muutokseen kansalaisopisto pyrkii vastaamaan kehittämissuunnitelman sekä strategisen henkilöstösuunnittelun ja ennakkoinnin että henkilöstön osaamisen kehittämisen kautta.

Kansalaisopiston toimintakertomus 2025

Kalenterivuonna 2025 Mäntsälän kansalaisopistossa opiskeli yhteensä 2327 henkilöä, joista miehiä oli 430 (18,5 %) ja naisia 1898 (81,5 %). Kursseille osallistuvia (brutto) oli yhteensä 4417 opiskelijaa. Kursseja toteutui kalenterivuonna 2025 yhteensä 282 kpl. Opetustunteja kertyi 6577.

Kansalaisopistolla oli meneillään 2025 kolme OPH:n hanketta. Kansalaisopistossa kehitettiin toimintaa Esteet nurin! - hankkeen kautta saavutettavuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden näkökulmasta. eArt-hankkeessa paneuduttiin taiteen perusopetuksen kehittämiseen tekoälyn ja kestävä kehityksen näkökulmasta. Suomea Mäntsälän maahanmuuttajanaisille- hankkeessa 23 opiskelijaa opiskeli suomen kieltä opintopistekurssina.

Pelastussuunnitelma saatiin valmiiksi Opistotalosta ja Lepolasta.

Enemmistö kurssipalautekyselyihin vastanneista opiskelijoista koki oppineensa Mäntsälän kansalaisopiston kursseilla uusia tietoja ja taitoja, ja lisäksi kurssi edisti vastanneiden hyvinvointia.

Toimintakertomus on tuotu kokonaisuudessaan lautakunnan nähtäville oheismateriaalina.

Valmistelija

Kansalaisopiston rehtori Mia Pätsi, sähköposti mia.patsi(@)mantsala.fi

Esittelijä

Hyvinvointipäällikkö Elo Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedoksi kansalaisopiston tilannekatsauksen 2026 ja toimintakertomuksen 2025.

Päätös